

De kunst van het ouder worden-3

2019
Petra Bolhuis en Theo Meereboer

maandak 2019

Tijd en tijdelijkheid

Baars (1947) Ouder worden. Leven in verschillende tijden

- Gemiddelden en ons persoonlijk leven
- Joke Hermsen (1961) Stil de tijd
- Kloktijd, ervaringstijd en rust

maandak 2019

Ouderen, wie is er oud?

- Ooit aanduiding van mensen op 60/65 jarige leeftijd, gerelateerd aan het niet meer mee kunnen doen aan het fysiek zeer zware werk.
- Toen 50+
"Zo kan leven als 'oudere' veel langer duren dan de 'normale' volwassenheid." aldus Baars

maandak 2019

Leeftijd de grote gelijkmaker?

"Soms lijkt het echter alsof de 'ouderen' een aparte menselijke soort vertegenwoordigen waarin alle onderlinge verschillen die eerder zo belangrijk waren toen ze nog 'normaal' waren verdwenen zijn.

Of je nu man, vrouw, blank, gekleurd, rijk of arm bent, je wordt met een tik van de klok op een wettelijk vastgelegde leeftijd een officiële, AOW-gerechtigde 'oudere'."

Dat is vreemd omdat het helemaal geen eenduidige groep is. Zeker nu we steeds ouder worden loopt het van 50 t/m 100+

maandak 2019

Vrijheid en discours

"Met de uitdrukking 'discours' bedoel ik hier, in een vrije navolging van Foucault, een typische samenhang van 'theorieën' (producten van wetenschappelijk onderzoek, beleidsnota's en alledaagse discussies) enerzijds en 'praktijken' (in organisaties, instellingen en leefwerelden), anderzijds."

Je kunt niet zomaar leven naar hoe oud je je voelt omdat er een discours is.

Het discours bepaalt zelfs mede je gevoel over jezelf.

maandak 2019

1- Het 'ouderen-discours',

Het 'ouderen-discours', dat een groot deel van de aandacht krijgt, gaat vooral over de huidige en toekomstige aantallen ouderen in verhouding tot de niet ouderen en wat de gevolgen daarvan zijn of zouden kunnen zijn, bijvoorbeeld in termen van pensioenlasten of zorglasten.

maandak 2019

2- 'Verouderingsdiscours'

Hier gaat het met name om de pathologische ontwikkelingen die plaats kunnen vinden in de lichamen van degenen die 'ouderen' worden genoemd, zoals onderzoek naar leeftijdsgebonden veranderingen in cellen, organen, zenuwstelsel of hersenen teneinde therapieën te ontwikkelen. Deze onderzoekspraktijken hangen samen met praktijken als medische ingrepen en uiteenlopende vormen van zorg.

maaijke 2019

3- Goed ouder worden discours

- Het derde discours noem ik het 'discours van het goede ouder worden', waarin het gaat over theorieën, overtuigingen en praktijken over hoe mensen het beste hun verdere leven kunnen leiden nadat ze door de samenleving als 'ouderen' zijn bestempeld."

Beweegtuin

wifi-rollator

maaijke 2019

Het APC-probleem

- Age Period Cohort

Het World Obesity Forum voorspelt dat er in 2025 als gevolg van overgewicht wereldwijd 4,1 miljoen kinderen zijn met diabetes type 2. Een ziekte die vroeger nooit voorkwam bij kinderen.

maaijke 2019

Tijdsbesef

Chronologische leeftijd, zo kunnen we concluderen, is een maatschappelijke constructie met vele belangrijke praktische gevolgen, maar een zeer rudimentaire benadering van ouderen en het ouder worden,

Het causale begrip van tijd is niets meer dan een ondoordacht tijdsbegrip dat voorondersteld wordt in generalisaties omtrent ouderen. Het wijst zelfs niet in de richting van een antwoord op de belangrijkste vragen,

Kairos Bij de rijkdom van het leven in de tijd hoort ook de ervaring van het 'juiste moment' dat de Grieken *kairos* noemden.

maaijke 2019

Duur en rust

Seneca schrijft over het **in het heden leven** als een vorm van het goede leven. Dat maakt chronologie en leeftijd minder belangrijk.

Het willen snappen wat goed is maakt het nog niet iets dat in stappen aan elkaar kan worden uitgelegd en dat sneller en beter kan. De bepaling van kairos hangt niet af van de klokentijd maar van het (her)kennen van unieke momenten.

"Hannah Arendt heeft een belangrijk onderscheid gemaakt tussen activiteiten die zonder bezwaar versneld kunnen worden, zoals de productie van goederen (klassiek '**poiesis**' geheten), tegenover activiteiten die hun eigen tijd hebben en dus niet versneld kunnen worden zonder hun kwaliteit aan te tasten (klassiek '**praxis**' geheten)."

maaijke 2019

Alles van waarde is vergankelijk

Nussbaum schrijft in de Breekbaarheid van het goede: "*Er zijn bepaalde risico's – met inbegrip in dit geval van het risico dat we geen risico's meer kunnen nemen – die we niet kunnen uitsluiten zonder menselijke waarden te verliezen, omdat we nu eenmaal tussen dier en god instaan en een vorm van schoonheid hebben die geen van die twee bezit*"

Odysseus is een hartstochtelijk pleitbezorger van het eindige, want alleen wat eindig is kan een volledige diepte van ervaring oproepen.

maaijke 2019

- Zouden jullie voor volgende keer een foto van jezelf als kind én van jezelf als twintiger mee willen nemen.

maeulak 2019